

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Joachim Langens Verbesserte und Erleichterte Lateinische Grammatica

Lange, Joachim

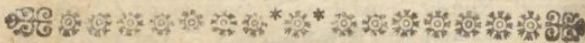
Halle, 1726

Decuria Tertia

[urn:nbn:de:bsz:31-263836](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-263836)

X. De missione scholæ.

P. Quota est hora, Nathanael? N. Cur de hora percontaris? P. Avide expecto missionem e schola, quæ datur hora undecima. N. Vix decima audita est. P. O. me miserum! N. Certe miser es, qui literas fastidis. P. Dicamus, sonuisse undecimam. N. Nonne te pudet mentiri? num putas falli posse Deum, ac falli debere præceptorem? P. Non mentiar, nec fallam. N. Nec suaserim tibi. Nosti enim, mendacii crimen virga vindicari.

DECURIA

TERCIA.

DE

PRANDIO.

JOHANNES & THEOPHILUS

I. De revocatione a lusu ad prandium.

J. Heus! heus! Theophile. T. Quid clamitas, mi Johannes? J. Avoco a lusu ad prandium. T. O lætum nuncium! me habes obsequentissimum. J. Non ignoro, te libentius ire ad mensam, quam in scholam. T. Nec detrectabo in scholam ire. J. Sicine scholam habes pro iugo? Jugum enim dicitur detrectari & non detrectari.

II. De præparatione ad mensam.

J. Audisne, Theophile, quid pater interroget? T. Quidnam? J. Utram simus parati ad preces, & bene compositi ad mensam, T. Hem! nec pexus sum, nec lotus; J. Ergo

J. Ergo propera. Est enim inediæ periculum in mora. T. Malo pecti a clavari, quam esurire. J. Ecce, hic habeo aquam & manile! T. Ubi vero est pecten? J. Illic in fenestra. T. Statim me videbis paratum. J. Sed cave, ne obliviscaris nasum emungere! T. Emungam.

III. De consecratione mensæ.

J. Oremus, Theophile. T. En! adsum. J. Utrum corpore, an animo? T. Utroque. J. Id audio: sic enim decet hominem, qui constat animo & corpore simul. T. Ego ñe, quem puerum aut Theophilum alias vocant, sum homo? Utique es; da vero operam, ut sis homo Theophilus. T. Quid sibi vult hoc nomen? Significat Dei amantem; talem te nunc præsta in precibus. T. Cur vero precamur? J. Nescis? ut Deum habeamus in mensa propitium, & verbo ejus appositos cibos consecremus.

IV. De iusculo.

J. En! quid video? T. Quid est, quod vides? J. Te ipsum, primum in patina, sed ultimum seu postremum, in schola. T. Mitte me, ut edam. J. Hem! cur os tantopere torques ac retorques. T. Jus, quod tantum calere videbatur, ferver. J. Sic dignam luis pœnam nimæ aviditatis tuæ. T. Disce meo exemplo sapere. J. Immo gustabo & sapiam, sed sine læsione oris ac palati. T. Ipse ego posthac non edam jusculum, nisi orbe exceptum, aut forbillando exploratum. J. Sic, quæ nocent, docent.

V. De carne elixa.

J. Quænam caro hæc est, quam vides in patina? T. Elixæ. J. De hoc non est dubium, nec quæstio; quis enim crudam carnem apponeret? dic cujus sic generis? T. Est bubula. J. Falleris. T. Habet tamen speciem bubulæ. J. Non habet, nisi in errore oculorum tuorum. T. Estne vervecina aut agnina? J. Neutra. T. Estne suilla

C c

aus

aut vitulina? *J.* Alterutra. *T.* Sed utra? *J.* Fortasse vitilla?
T. Erras: est vitulina. *J.* Est grati saporis. *T.* Utique,
 imprimis fame condita.

VI. De carne assa.

J. Gaudeamus, Theophile. *T.* Quæ subest causa? *J.*
 Nonne vides in culina assam, veru affixam & ad ignem cir-
 cumactam? *T.* Video & gaudeo tecum. *J.* En! jam affer-
 tur, & imponitur mensæ. *T.* Sed num mihi ac tibi? *J.*
 Spero quidem, sed non sine metu aliquo. *T.* Unde eum
 concipis? *J.* Nescis? e molestia, quam matri facessivimus
 in culina. Unde vereor, ne irascatur nobis, assam nega-
 tura. *T.* Mitte istum merum; jam dudum oblita est. *J.*
 Breui experiemur.

VII. De piscibus.

J. Ecce pisces, Theophile, & quidem frigos. *T.* Cujus
 generis? Suntne carpiones, aut percae, aut lucii? *J.* Lucii,
T. Nunc novi eos. *J.* Sed quale proverbium heri audivi-
 mus de piscibus? *T.* Mihi non venit in mentem. *J.* Ergo
 nec pisces veniet in stomachum tuum. *T.* Eja, dic mihi. *J.*
Magis mutus es, quam piscis. *T.* Nunc nemini: immo
 succurrit aliud. *J.* Quale istud est? *T.* Tu *Piscem nazare*
doces.

VIII. De caseo & butyro.

I. Quomodo sapit ille caseus? *T.* Bene, sed saperet me-
 lius, si adderetur butyrum. *J.* Caseum edere una cum bu-
 tyro divitum est. *T.* Nos sumus divites. *J.* Ostende di-
 vitias. *T.* Mea mater ipsa format caseos & conficit buty-
 rum, quantum vult. *J.* Erras: dicere debebas; quan-
 tum potest pro copia lactis. *T.* Ergo posthac contentus
 ero alterutro, butyro aut caseo solo. *J.* Bene facies; nam
 vix sicco pane digni sumus. *T.* Indigni sumus, sed Deus
 tamen nec indignis negare solet obsonium.

IX. De

IX. De potu.

I. Quoties bibere soles in prandia? T. Quoties sitio, seu, ad modum sitis. I. Quo potus genere uteris? T. Optimo & maxime parabili. I. Ecquod illud est? T. Aqua. I. Hanc tibi soli serua: non invideo: mihi placet cereuisia. T. Sed quænam? I. Secundaria, primaria enim tentat caput & nocet studiis; præterea sitim magis irritat, quam refinguit. T. Ego aquam bibere pergo, quippe quæ nec mucet, nec acescit. I. Sed aqua debilitat stomachum. T. Falleris: consuetudo fit altera natura. I. Vinum tamen aqua est melius. T. Adde, & pretiosius, immo non raro multo nocentius. I. Vix crediderim. T. Crede mihi: plures enim pereunt vino, quam aqua. I. *Is vino tamen, secundum proverbium, est veritas.* T. Sed *prodita aut violata.*

X. De prandii fine.

I. Ene satus, Theophile? T. Nondum, sed statim ero, quando consumsero meum panem butyro illitum. I. Ergo infra dentibus, easque exerce impigre. T. Quis urget? I. Morum qualitas ac modestia decens. T. Quid illa iuber? I. Ut pueri surgant de mensâ primi. T. Præstat sedere, quam ante preces discurrere. I. Datur certiam, seu res in medio posita. T. Quænam illa est? I. Ministrare mensæ, aut parentibus, aliisque honestioribus convivis adhuc prandentibus. T. Bene mones, surgam, ministrabo. I. Sed moribus ad honestatem compositis, & animo, qui se digne parat ad preces.